

Školní preventivní strategie 2021 - 2025

Základní údaje:

Název a adresa školy:	
Základní škola Prostějov, ul. Dr. Horáka 24 ul. Dr. Horáka 24 796 01 Prostějov	
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Bc. Petra Rubáčová
Telefon na ředitele	588 000 637, 604 296 410
E-mail na ředitele	zshor@seznam.cz

- Základní škola, školní družina, školní jídelna
- 25 tříd
- cca 620 žáků, 320 na 1. stupni a 300 na 2. stupni
- rizikovost malá

Platná legislativa:

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízení, č.j.: 21 291/2010-28.

Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 24 246/2008-6.

Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví, č.j. 10 194/2002-14.

Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22.

Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákonů č. 383/2005 Sb., č. 112/2006 Sb., č. 158/2006 Sb., č. 161/2006 Sb., č. novela školského zákona vyhlášená č. 472/2011 Sb.

Zmapování situace v oblasti rizikového chování žáků

1. Charakteristika školy

Jedná se o školu v okrajové části města, kterou navštěvuje mnoho žáků z okolních obcí. Škola plní ŠVP s názvem „Škola plná pohybu“ a profiluje se výukou plavání ve vlastním bazénu i v Městských lázních, a to nejen pro naše žáky, ale i pro žáky základních a mateřských škol z okresu Prostějov. V odpoledních hodinách je škola využívána i jinými sportovními organizacemi či subjekty, kterým je k dispozici školní plavecký bazén, 2 tělocvičny, horolezecká stěna a 3 venkovní hřiště.

2. Informace od učitelů

Učitelé informují osobně metodika prevence a vedení školy při jakémkoliv náznaku rizikového chování. Pedagogičtí pracovníci jsou informováni o znacích rizikového chování a mají k dispozici postupy řešení. Spolupracují na preventivních programech a následně i na řešení vzniklých problémů. Menší výchovné problémy řeší třídní učitelé ve spolupráci s rodiči a vedením školy. Závažnější problémy řeší třídní učitel ve spolupráci s vedením školy, metodikem prevence, výchovným poradcem a rodiči žáků, vše podle platných legislativních předpisů a školního řádu. O jednání je vždy vyhotoven zápis. Dokumentaci rizikového chování vede a archivuje metodik prevence ve spolupráci s třídními učiteli.

3. Informace od rodičů

Informace od rodičů jsou získávány individuálně – e-mailem, telefonicky, osobně na třídních schůzkách a individuálních konzultacích. Většina ohlasů rodičů hodnotí situaci rizikových projevů ve škole pozitivně.

4. Informace od žáků

Informace od žáků jsou získávány dotazníky, individuálními zprávami – osobně na individuálních konzultacích, v rámci diagnostiky tříd, prožitkovými programy. Je k dispozici schránka důvěry.

5. Informace z vyhodnocení Minimálních preventivních programů (MPP) realizovaných na škole v uplynulých letech

Škola již několik let používá podobné aktivity v rámci MPP a počet výskytu rizikového chování se nijak výrazně nemění. Tvorba nového MMP se odvíjí od vyhodnocení toho předešlého.

6. Vymezení cílové skupiny

Strategie je zaměřena na všechny **žáky** 1. - 9. ročníků naší školy. Zvláštní pozornost však bude zaměřena na děti ze sociálně slabého a málo podnětného rodinného prostředí, děti s výrazně slabým prospěchem a děti s vývojovými poruchami chování.

Budeme spolupracovat se všemi rodiči prostřednictvím třídních schůzek a elektronických informačních kanálů (e-mail, web školy). Individuálně se budeme věnovat rodičům žáků, u kterých se vyskytly projevy některého z typu rizikového chování.

Stanovené cíle ŠPS

Na základě informací z dotazníků, rozhovorů s rodiči a pozorování chování žáků nám vyplývá, že největším tématem jsou agresivní formy chování, vulgární výrazy, vandalismus a záškoláctví. Rozdílné výsledky jsou na prvním a druhém stupni. Pro první stupeň je charakteristické nerespektování pokynů učitele, přímá agresivita a skryté záškoláctví. Pro druhý stupeň pak záškoláctví, nerespektování pokynů učitele, užívání některých návykových látek a vandalismus.

1. Dlouhodobé cíle vyplývající ze vstupních informací

- Během celého studia průběžně realizovat programy na téma zdravý životní styl, šikana, kyberšikana a závislosti s cílem rozvíjet a podporovat sociální kompetence žáků. V nižších ročnících vést třídnické hodiny a prožitkové programy na tato témata. Ve vyšších ročnících přidat informativní přednášky a besedy.
- Prevence agresivního chování bude realizována pomocí prožitkových programů. Žáci by pravidelně minimálně 1x ročně měli mít program zaměřený na vztahy ve třídě. Dále

během školní docházky 1-2x program přímo zaměřený na šikanu, kyberšikanu, návykové látky, násilí a hazardní hráčství.

- Důsledná kontrola školní absence a všech projevů rizikového chování pomocí komunikace s rodiči a využitím možností dle školního řádu. Probíráno na pedagogických radách a na schůzkách ŠPP.
- Programy na vztahy ve třídě by si měli vést učitelé sami, popř. ve spolupráci se školní psycholožkou. Z toho důvodu je třeba „doškolit“ všechny pedagogy, aby prožitkové programy měly jednotnou formu a cíl. Toto usnadní případné přesuny vyučujících mezi třídami a rychlejší zjištění rizikového chování.
- Prevence rizikového chování se prolíná ŠVP, kde v jednotlivých předmětech jsou žáci seznamováni s riziky a jsou informováni, jak těmto rizikům předcházet a vyrovnat se s nimi (zejména prvouka, občanská výchova, výchova ke zdraví).
- Specifická prevence bude zabezpečena metodikem prevence a externími pracovníky ve spolupráci s pedagogy.
- Při podezření výskytu rizikového chování žáků ve škole budou aktuálně zařazeny programy a postupy na zjištění a redukci takového chování.

2. Krátkodobé cíle

- Proškolit pedagogický sbor ve vedení prožitkových programů zaměřených na vztahy ve třídě.
- Informovat o společných cílech prevence na škole.
- Informovat o způsobech řešení případného výskytu rizikového chování dle metodického pokynu a toto vyžadovat.
- Každoročně pokračovat v realizovaných programech u nových tříd.
- Informovat rodiče o celkové koncepci prevence na škole.
- Pokusit se více pozitivně zapojit rodiče do preventivních aktivit.

Konkrétní formy rizikového chování a způsoby realizace prevence

- **šikana** – adaptační prožitkové programy, preventivní prožitkové programy, přednáška a beseda pro rodiče, proškolení pedagogů, součást učiva, modelové situace,
- **záškoláctví** – důslednost při omlouvání absence, komunikace s rodiči, proškolení pedagogů, spolupráce s OSPOD,
- **rasismus, xenofobie** – součást výuky, proškolení pedagogů,
- **vandalismus** – důslednost ve výchovně- vzdělávacím procesu školy, pedagogické dozory, prožitkové programy, součást výuky,
- **kriminalita, delikvence** - důslednost ve výchovně-vzdělávacím procesu školy, besedy s odborníky, součást výuky,
- **drogové závislosti** - přednáška pro rodiče, proškolení pedagogů, besedy s odborníky, preventivní prožitkové programy, součást výuky,
- **sex, HIV/AIDS** – besedy s odborníky, součást výuky,
- **náboženský extremismus** – besedy s odborníky, součást výuky,
- **netolismus** (závislost na internetu) – součást výuky, přednáška a beseda pro rodiče, preventivní prožitkový program,
- **gambling** (hazardní hráčství) – součást výuky, preventivní prožitkový program,
- **domácí násilí** – proškolení pedagogů, součást výuky, preventivní prožitkový program,
- **týraní a zneužívání dětí** – proškolení pedagogů, spolupráce s OSPOD,
- **ohrožování mravní výchovy mládeže** – proškolení pedagogů, součást výuky,
- **poruchy příjmu potravy** – intervence pedagogů, besedy s odborníky, součást výuky,
- **rizikové sporty a rizikové, chování v dopravě** – součást výuky, program na DDH.

Preventivní témata se nejčastěji objevují v následujících předmětech:

- prvouka, přírodověda, přírodopis,
- občanská výchova, výchova ke zdraví,
- český jazyk,
- tělesná výchova.

Během výuky a realizovaných projektů žáci získávají následující kompetence:

Sociální – rozvoj sociálních dovedností, orientace v sociálních vztazích, uvědomění si důsledků svého chování, budování vlastních morálních hodnot a mravních postojů.

Komunikační – posilování schopností řešit konflikty a problémy, adekvátně reagovat na stresové situace a kritiku okolí, pracovat ve skupině vrstevníků.

Samozřejmostí je průběžné formování vhodných společenských a humanistických postojů a morálních hodnot.

Součástí ŠPP je **Krizový plán školy** a **Program proti šikanování**. Oba jsou dostupné všem pracovníkům školy na školním intranetu.

Z preventivní strategie vychází každoročně zpracovávaný **MPP** a **plán akcí**.

Personální zajištění prevence

- Všichni vyučující plní MPP v rámci výuky.
- Adaptační a preventivní prožitkové programy zaměřené na vztahy ve třídě vedou třídní, popř. jiní vyučující ve spolupráci s VP a ŠMP.
- Specifické prožitkové programy – metodik prevence, třídní učitelé, jiní vyučující (dle situace), externí odborníci.
- Proškolení rodičů – metodik prevence, školní psycholog, externí odborník.
- Proškolení pedagogů – metodik prevence, externí odborník.
- Jednání s rodiči při řešení rizikového chování – metodik prevence, třídní učitel, výchovný poradce, vedení školy, zainteresovaný pedagog.
- Časové a prostorové zajištění prevence – vedení školy.
- Specifické přednášky a besedy – externí organizace.

Finanční a materiálové zabezpečení

- vedení školy z rozpočtu školy,
- rodiče, SRPŠ,
- projekty,
- využití bezplatných nabídek externích odborníků.

Sociální síť spolupracujících organizací

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje

PPP OK, pracoviště Prostějov, Vrchlického 5, Prostějov 796 01, tel.: 582 345 139

Mgr. Kristýna Kalabisová, e-mail: kalabisova@volny.cz

Odbor sociálních věcí, oddělení sociální prevence, Magistrát města Prostějova, Školní

4 - vedoucí oddělení Mgr. Bc. Pavlína Dočkalová, tel.: 582 329 545, e-mail:

pavlina.dockalova@prostejov.eu

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí Prostějov

Statutární město Prostějov, tel.: 582 329 111, e-mail na ved. odd.:

marcela.vejmelkova@prostejov.eu

Probační a mediační služba Prostějov

Svatoplukova 53, Mgr. Gabriela Slavíková, tel.: 582 361 561

Městská policie v Prostějově

Statutární město Prostějov, nám T. G. Masaryka 130/14, 796 01 Prostějov, odd. prevence, bezplatná infolinka: 800 900 001, tel.: 582 329 111

manažerka prevence kriminality Bc. Gabriela Petrželová, tel.: 582 329 560, e-mail:

gabriela.petrzelova@prostejov.eu

Policie ČR v Prostějově

Oddělení tisku a prevence, Újezd 12, 796 01 Prostějov, tel.: 974 781 207,

e-mail: krpm.otp.prostejov@pcr.cz (por. Bc. F. Kořínek)

Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče Olomouc – Svatý Kopeček,
Ústavní 97/9, tel.: 585 385 106, 775 232 107, www.dduolomouc.cz

Středisko výchovné péče Tršice 225, tel.: 571 641 600, 608 232 107

SVP Dobrá vyhlídka, Vyhlídka 1, Šumperk, tel.: 583 235 2, e-mail: dds@dds-spj.cz,
www.dds-spc.cz

Kontaktní a poradenská centra

Kontaktní centrum v Prostějově, Podané ruce, Vrahovická 83, tel.: 777 454 789

P - centrum, Lafayettova 9, Olomouc, tel.: 585 221 983, 733 362 942

K – centrum, Podané ruce, Sokolská 48, Olomouc, tel.: 778 411, 774 999 625 (drogy mimo alkohol)

KAPPA - HELP, centrum sociální prevence, Kojetínská 11, Přerov, tel.: 773 821 003

Poradna pro rodinu, Bezručovo nám. 9, 796 01 Prostějov, tel.: 582 345 013, 731 447 456

Středisko sociální prevence Olomouc, Na vozovce 26, tel.: 585 427 141, e-mail:
ssp@ssp-ol.cz

Člověk v tísní, o.p.s., Rostislavova 26, Prostějov, Pavlína Kolaříková, tel.: 777 787 977

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Prostějově, Západní 27, Prostějov – Krasice,
Petr Kadlec DiS., tel.: 777 916 288 nzdm.pv@podaneruce.cz

- **Psychologové:**

- Mgr. Ingrid Nezdobová, Hlaváčkovo nám. 1, 79601 Prostějov, tel.: 582 334 038,
- Mgr. Zdeněk Kolařík, Trávnícká – poliklinika, 79601 Prostějov, tel.: 582 334 351
- Mgr. Roman Řežáb, M. Majerové 2, 79601 Prostějov, tel.: 605 747 887

- **Psychiatři:**

- MUDr. Michaela Holinková, Karlov, PV, tel.: 582 336 687
- MUDr. Pavla Němečková, Trávnícká – poliklinika, PV, tel.: 528 332 800
- MUDr. Alena Novotná, Svatoplukova 7, PV, tel.: 582 334 225
- MUDr. Blanka Svobodová, Karlov 1, PV, tel.: 582 332 630
- MUDr. Marcela Zatloukalová, Trávnícká 2, PV, tel.: 582 332 803
- MUDr. Lucie Hlochová, Karlov 1, PV, tel.: 582 333 325

Evaluace

Pomocí vyhodnocení MPP za dané roky bude analyzován výskyt a počet řešeného rizikového chování žáků na škole. Pomocí dotazníků žákům či rodičům bude zjišťován výskyt rizikového chování. V průběhu platnosti této ŠPS bude průběžně upravován MPP dle aktuální situace.

V Prostějově, dne 1. 9. 2021

Vypracovala: Mgr. Daniela Sekaninová, školní metodik prevence

Schválila: Mgr. Bc. Petra Rubáčová, ředitelka školy